

โทรศัพท์มือถือ...สกปรกกว่าที่คุณคิด

ไม่ว่าจะเป็นมือถือ โน้ตบุ๊ก หรือ mp3 ต่างก็มีอันตรายแฝงอยู่มากมาย เพราะฉะนั้น คิดให้ดีก่อนจะคว้ากระเป๋าซื้อของใหม่

หากพูดถึงมลพิษแล้ว เรามักจะนึกถึงสารพิษและกากของเสียจากอุตสาหกรรมหนัก เช่น ถ่านหิน เหล็ก หรือน้ำมัน ซึ่งนั่นเป็นเรื่องเก่าคร่ำครึ เพราะทุกวันนี้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เราใช้กันอยู่เป็นประจำทุกวัน กลับส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างหนักหนาสาหัสกว่าที่เราคาดคิด

เมื่อเราทิ้งอุปกรณ์จำพวกโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ หรือเครื่องเล่น mp3 มันอาจจะดูเหมือนไม่ใช่ขยะที่สกปรกหรือเป็นอันตรายมากนัก แต่รู้หรือไม่ว่าอุปกรณ์เหล่านี้ประกอบด้วยของเสียอันตรายมากมาย เช่น ตะกั่ว แคดเมียม และปรอท ซึ่งสามารถปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำและอากาศได้

ขยะเหล่านี้ถูกเรียกว่าขยะอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-waste ซึ่งมีอยู่มากมายมหาศาล โดยเฉลี่ยทั่วทั้งโลกมีขยะอิเล็กทรอนิกส์เกิดขึ้น 20-50 ล้านตันต่อปีเลยทีเดียว และสหรัฐอเมริกาก็เป็นหนึ่งในการผลิตขยะเหล่านี้ขึ้นมา แต่กลับส่งออกมันไปสู่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นจีน อินเดีย หรือไนจีเรีย

เมื่อคนเก็บขยะนำซากเหล่านี้มาแยกชิ้นส่วน ก็จะได้รับสารเคมีและโลหะหนักเข้าสู่ร่างกายโดยไม่รู้ตัว อย่างเช่น กุ้ยอวี่ เมืองเล็กๆ ทางตอนใต้ของจีน ที่มีขยะอิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากถึง 1 ล้านตันต่อปี คนเก็บขยะบางคนนำซากชิ้นส่วนไปหลอมในเตา เพื่อสกัดเอาทองคำที่อยู่ในนั้นออกมา ซึ่งหารู้ไม่ว่าการหลอมทำให้เกิดไอสารเคมี ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างรุนแรงหากสูดดมเข้าไป และเด็กๆ ในเมืองนี้ก็มักจะป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจเป็นจำนวนมาก

สาเหตุนี้เองที่ทำให้องค์การสหประชาชาติได้จัดการประชุมอย่างเป็นทางการ เพื่อควบคุมการเคลื่อนย้ายและการกำจัดของเสียอันตราย ในปี 1989 ที่เมืองบาเซล ประเทศเบลเยียม โดยเนื้อหาของการประชุมคือไม่ให้ประเทศร่ำรวยส่งออกของเสียอันตรายไปสู่ประเทศยากจน แต่สหรัฐอเมริกาไม่เคยลงนามในสนธิสัญญานี้เลย ขณะที่ประเทศจีนเองก็ดูจะยินยอมนำเข้าขยะเหล่านี้ด้วยเช่นกัน เพื่อแลกเปลี่ยนกับเม็ดเงินที่ได้จากการกำจัดขยะให้

และล่าสุดเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ในการประชุมนานาชาติด้านสิ่งแวดล้อมที่บาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากประเทศกำลังพัฒนาหลายต่อหลายประเทศต่างยอมรับว่าสนธิสัญญาบาเซลนั้นล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง

"เรากำลังเผชิญหน้ากับความเป็นจริงที่น่ารังเกียจ ที่เราไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จในสนธิสัญญาบาเซลได้เลยแม้แต่ก้าวเดียว" จิม พัดเก็ต ผู้อำนวยการเครือข่ายปฏิบัติการบาเซลกล่าวในการประชุมที่บาห์ลี

สาเหตุที่ประเทศร่ำรวยอย่างสหรัฐอเมริกา รวมถึงบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฮเทคต่างๆ เลือกที่จะส่งออกขยะไปยังประเทศกำลังพัฒนา เพราะมันเป็นวิธีการที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการกำจัดขยะในประเทศของตัวเองหลายเท่า

อย่างไรก็ตาม ยังคงมีผู้ผลิตสินค้าไฮเทคบางรายที่มีนโยบายลดปริมาณขยะและของเสียอันตรายให้น้อยลงอย่างบริษัท Dell ที่ได้ริเริ่มโครงการรีไซเคิลไปเมื่อเร็วๆ นี้ หรือการลดปริมาณโลหะอันตรายในผลิตภัณฑ์ของ Apple ก็มีส่วนช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ค่อนข้างมาก

ขณะที่ผู้บริโภคเองก็ไม่ควรมองข้ามเรื่องนี้เช่นกัน จะเห็นได้ว่าสินค้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันมีอายุการใช้งานค่อนข้างสั้น นั่นก็เพราะผู้ผลิตต้องการให้ผู้บริโภคเปลี่ยนรุ่นสินค้าบ่อยๆ เพื่อทำยอดขายให้ได้มากๆ

ดังนั้น หากคุณกำลังจะควักเงินซื้อ iPhone รุ่นใหม่ล่าสุด ก็ให้หยุดคิดสักนิด อย่าให้ความสวยงามภายนอกและกลยุทธ์ทางการตลาดหลอกลวงเอาได้ เพื่อช่วยกันลดปริมาณขยะอันตรายที่ดูเผินๆ แล้วแทบไม่เห็นความร้ายแรงที่ซ่อนอยู่ภายในแม้แต่ชนิดเดียว

กองพะเนินขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เพิ่มปริมาณขึ้นทุกวันจากกลยุทธ์ของผู้ผลิตที่ผลิตสินค้าอายุสั้นมาขาย

ที่มา : http://www.bangkokbiznews.com/2008/07/03/news_272551.php